זכרון משה

ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל

מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51 שבת קודש פרשת יתרו תשפ"ד | גיליון 007

הדברי תורה לעילוי נשמת החיילים שנפלו

ולרפואת הפצועים

הדלקת נרות ירושלים 16:38

צאת השבת 17:52

זכרון משה

ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל

מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51

הרב רועיאל שונברון

פרשת יתרו פרק י"ח פסוק א

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלוקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ד' את ישראל ממצרים.

התורה מספרת לנו שיתרו שמע על הניסים שקרו למשה ולבני ישראל במצרים וזה גרם לו לרצות להצטרף לעם ישראל.

כאשר התורה מתארת את הניסים היא כותבת כי הניסים קרו למשה ולבני ישראל.

ההסבר הפשוט של הפסוק הוא שכל הניסים במצרים ובמדבר קרו גם למשה וגם לבני ישראל.

אולם הרשב"ם מסביר שהפסוק מדבר על 2 ניסים שונים.

הראשון זה הניסים שהיו ספציפיים עבור משה רבנו ושנית זה הניסים שעשה אלוקים לבני ישראל (כלומר 10 המכות).

ממשיך הרשב"ם ומסביר שהיו שלשה ניסים שעשה הקב"ה למשה .

הנס הראשון היה שפרעה לא יכול היה להזיק לו , שבמשך כל התקופה שמשה הזהיר את פרעה מפני המכות שהיו כנראה פעמים שפרעה רצה להרוג את משה וד' עיכב אותו. הנס השני היה שד' גרם לפרעה ולעבדיו לכבד את משה ולראות אותו כאדם גדול , והנס השלישי היה שד' עשה את כל הניסים לבני ישראל באמצעות משה.

אם ננתח את הרשב"ם הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה.

התורה בפסוק שמה את הניסים שקרו למשה לפני הניסים שקרו לבני ישראל, שרומז שלניסים הקטנים שקרו למשה הייתה השפעה גדולה יותר על תהליך קבלת ההחלטות של יתרו מה10 מכות.

אנחנו יכולים להבין שהדרך שבה פרעה התמודד עם משה לא הייתה מה שהיית מצפה בדרך כלל ממלך גדול כפרעה ויכולה להיחשב מופלאה אבל איך אתה יכול להשוות את זה עם 10 המכות? המכות היו בבירור נגד הטבע והיו כל כך גלויות לכל מי שראה אותן. אם זה נכון, האם זה לא הגיוני שמה שגרם ליתרו לבוא להצטרף לבני ישראל היה ה- 10 מכות ולא הניסים הקטנים יותר שקרו למשה?

נראה מרשב"ם זה שאנו לא מעריכים מספיק ההשפעה על אדם ששומע על נס נסתר שקרה לאדם שהוא מכיר.

לניסים הגדולים של יציאת מצרים והשהות של בני ישראל במדבר בהחלט הייתה השפעה על דורות של יהודים לדעת שאלוקים מנהל את העולם, אבל יש להם הרבה פחות השפעה על ההחלטות היומיומיות של אנשים והאפשרות לקרב אותם לאלוקים לגבי הפעולות יומיומיות שלהם.

עם זאת, כאשר אנו שומעים על הניסים הנסתרים שהתרחשו בחייהם של אנשים שאנו מכירים, זה באמת יכול להשפיע עלינו בצורה מאוד משמעותית.

הסיבה לכך יכולה להיות שכאשר אדם שומע על נס לאומי ענק, הוא יכול להרגיש שזה לא קשור לחייו אבל כשהוא שומע איך לחבר שלו היו בעיות והם נפתרו זה משהו שהרבה יותר קשור לחיים שלו. זו יכולה להיות הסיבה שיתרו הושפע הרבה יותר מהניסים העדינים(הנסתרים) שקרו למשה ולא הניסים העצומים(הגלויים) שקרו לבני ישראל.

אנחנו אומרים כל יום בתפילה "להודיע לבני אדם גבורותיו" שאנחנו צריכים לספר לאנשים את גדולתו של אלוקים.

זה אומר לנו שכאשר הניסים הדקים האלה קורים לנו והם קורים כל הזמן, כשאנחנו יכולים, אנחנו צריכים לספר אותם לאנשים מכיוון שאתה לא יכול לדמיין את ההשפעה הפוטנציאלית של האירועים הקטנים האלה בחיים שלך על מישהו אחר.

זכרון משה

ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל

מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51

RAV ROYALE SCHONBRUN

'פרשת יתרו פרק י"ח פסוק א

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ד' את ישראל ממצרים.

The Torah tells us that Yisro heard about the miracles that happened to Moshe and Bnei Yisroel in Egypt and how he was inspired to join Am Yisroel in the midbar. The Torah emphasizes that the miracles happened for Moshe and Bnei Yisroel. The simple explanation of the pasuk is that all the miracles in Egypt and the midbar took place for both Moshe and Bnei Yisroel. The Rashbam, however, explains that the pasuk is talking about two different types miracles. The first set were the miracles that were specific for Moshe Rabbeinu. The second set were the miracles that Hashem performed for Bnei Yisroel (i.e. the 10 plagues). The Rashbam continues and explains that the miracles that Hashem did for Moshe was that Pharoh could not harm him. During the entire period that Moshe was warning Pharoh about the plagues, there were many opportunities for Pharoh to try to kill Moshe. Hashem protected Moshe the entire time. Hashem performed another miracle for Moshe through making Pharoh and his servants respect Moshe. They viewed Moshe as a great man. The second set were all of the miracles that Hashem performed for Bnei Yisroel through Moshe.

The Torah places the miracles that happened to Moshe before the miracles that happened to Bnei Yisroel, implying that Moshe's miracles had a greater impact on Yisro's decision. It was certainly miraculous that Pharoh never killed Moshe and that all of Pharoh's servants respected Moshe, but how can you compare that with the 10 plagues? Each plague clearly went against the nature of the world and it was apparent to anyone that saw them that something extraordinarily miraculous took place. If so, then it's logical that Yisro should have been motivated by the miracles that took place on a grander scale!

We learn from here just how much we underestimate the impact on a person who hears about a hidden miracle that happened to a someone he knows. The great miracles of the exodus and sojourn of Bnei Yisroel in the midbar certainly had an impact on many generations of Jews to know that Hashem runs the world. But those "bigger" miracles have much less of an impact on people's day to day decisions. However, when we hear about the hidden miracles that occurred in the lives of people we know, that can truly have a very meaningful impact on us! When a person hears of a huge national miracle, he often feels that it has nothing to do with his own life. But when he hears how his friend had issues and then miraculously was saved, this is something that is more relatable to his own life because it happened to an individual. This is why Yisro was much more impacted by the subtle miracles that occurred to Moshe rather than the huge miracles that occurred to Bnei Yisroel.

We say every day in davening להודיע לבני אדם גבורותיו which means that we should tell over to people all about Hashem's greatness. This means that when these subtle miracles happen to us, we should tell them over to everyone we know. We can't even imagine the potential impact these "little events" in our lives can have on the lives of other people around us.

זכרון משה

ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל

מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51

הרב רועיאל שונברון

'פרשת יתרו פרק י"ח פסוק ז

ויצא משה לקראת חותנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבואו האהלה

התורה מספרת לנו שכאשר יתרו הודיע למשה שהוא בא לראותו, משה יצא לפגוש אותו.

הספורנו מספר לנו את שבחו של משה שהוא לא נמנע מלצאת לפגוש את יתרו עקב גדולתו כיון שעזר לו יתרו בשעת מצוקתו כשהוא ברח ממצרים.

את הספורנו הזה קשה להבין. הספורנו אמר שמשה לא נתן לגדולתו להשפיע על החלטתו לצאת ולפגוש את יתרו.

באיזה היבט של גדולתו של משה דן הספורנו? אם זה העובדה שמשה היה האדם החכם והצדיק ביותר בדור, משה גם היה האיש העניו ביותר בתולדות העולם, האם יש בכלל שאלה שמשה היה יוצא לפגוש את יתרו גם אם לא עזר לו בעבר.

אם נגיד שהספורנו מדבר על גדלות מעמדו כמנהיג העם היהודי הספורנו עדיין קשה להבנה.

הספורנו משמע שאלמלא העובדה שיתרו עזר לו בעבר, הוא לא היה הולך לפגוש אותו. ואם זה נכון אנחנו גם חייבים לומר שכללי התפקיד דורשים תפאורה מסוימת, אז איזו זכות היה למשה רבנו לשנות את הכללים רק בגלל שיתרו עשה לו טובה? יתר על כן, יתרו, שגם מילא תפקידי מנהיגות, בוודאי היה מבין אם משה לא היה יוצא לפגוש אותו.

מכאן אנו רואים עד כמה אנו מזלזלים בחובת האדם להראות את הערכתו למישהו שעזר לו בעבר.

למען האמת, מנהיג של אומה צריך להראות רמה מסוימת של תפאורה במעשיו, אולם תמיד יש חריגים לכלל.

זה היה קל מאוד למשה רבנו להצדיק למה לא לצאת ולפגוש את יתרו בשל דרישות תפקידו והעובדה שיתרו ודאי היה מבין אילו לא היה בא. אולם משה הבין כמה חשובה היא המידה של הכרת הטוב והבין שלא משנה מה מעמדו של אדם בחיים הכרת הטוב זה דבר שאי אפשר לוותר עליו.

בחיינו, הרבה פעמים שאנשים מסייעים לנו ומהר מאוד אנו שוכחים מהעזרה שלהם וממשיכים הלאה עם חיינו בהנחה שלאדם לא יהיה אכפת אם נזכור איך הם עזרו לנו.

אנחנו רואים מכאן שהכרת טובה היא משהו חובה של מקבל הסיוע אפילו אם הנותן העזרה לא זוכר את הטוב שהוא עשה ולא דורש שום פעולות של הכרת הטוב ממקבל העזרה.

זכרון משה

ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל

מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51

RAV ROYALE SCHONBRUN

'פרשת יתרו פרק י"ח פסוק ז

ויצא משה לקראת חותנו וישתחו וישק לו וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו האהלה

The Torah says when Yisro reached Bnei Yisroel in the midbar, Moshe went out to greet him. The Sforno speaks about the praise of Moshe that he did not hold back from going out to greet Yisro. Even though Moshe was on an elevated level, he still went out because Yisro helped him years earlier when Moshe ran away from Egypt.

This Sforno is difficult to understand. The Sforno said that Moshe did not let his greatness impact his decision to go out and meet Yisro. What aspect of Moshe's greatness is the Sforno discussing? If it is the fact that Moshe was the smartest, most righteous person in the generation, well we also know that Moshe was the humblest person in the history of the world. There's no question then that Moshe would obviously go out to meet Yisro even if Yisro didn't help him in the past! And if we say that the Sforno is talking about the greatness of his position as a leader of the Jewish nation, it is still hard to understand. The Sforno implies that if it were not for the fact that Yisro had helped him in the past, he would not have gone to meet him. Yisro also held leadership positions. He would have understood if Moshe had not come out to greet him!

We learn from here how much we underestimate the requirement of a person to show his appreciation to someone who helped him in the past. In truth, a leader of a nation has to show a certain level of decorum in his actions, however there are always exceptions to the rule. It would have been very easy for Moshe Rabbeinu to justify not going out and greeting Yisro due to the requirements of his position. And Yisro would have certainly understood if Moshe didn't come. However, Moshe understood how important it is to show gratitude and realized that no matter what position you hold, a person is always obligated to show gratitude to someone who helped you in the past.

There are many people in our lives that assist us and we very quickly forget about their help. We move on with our lives, assuming that the person won't care if we remember how they helped us. We see from here that gratitude is something that is an obligation incumbent upon anyone who receives assistance from other people. Whether or not they remember that they helped us, we must always show our appreciation.

זכרון משה

ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל

מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51

הרב רועיאל שונברון

'פרשת יתרו פרק י"ח פסוק ג

ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה

הבעל הטורים שואל מדוע לגבי בנו הראשון של משה התורה משתמשת במילים כי אמר-"שמשה אמר" ורמז שהוא רצה שכולם ידעו שנותנים סיבה לשם בנו, למרות זאת אצל בנו השני של משה התורה רק נותן את הסיבה לשם בלי המילים כי אמר.

התורה מספרת לנו שהסיבה הייתה שמשה היה גר בארץ נכריה.

הבעל הטורים מסביר שהסיבה לשם של הבן הראשון היא שמשה רצה שאנשים ידעו מדוע הוא לא מהל את גרשום מיד אלא חיכה עד שהוא כמעט חזר למצרים.

הסיבה לכך הייתה שכאשר יתרו התיר למשה להתחתן עם ציפורה, הוא התנה שהבן הבכור יהיה לעבודה זרה

כל הזמן שמשה עדיין גר במדין הוא לא יכול לעשות את הברית מילה של הבן הבכור מפני שהיה בשליטתו של יתרו. זו הסיבה שדווקא על ידי הבן הזה, התורה מספרת לנו שמשה רצה להודיע סיבת השם כדי שכולם ידעו את הסיבה לעיכוב בברית מילה.

הבעל הטורים מוסיף שבגלל התנאי שהתנה עם יתרו, נכדו יהפוך לכומר אצל העבודה זרה של מיכה.

נראה מהבעל הטורים שהעובדה שנכדו של משה הפך לכהן עבור עבודה זרה היה קשור ישירות לתנאי של משה עם יתרו.

הפירוש הזה הוא קשה להבנה. מעולם לא הייתה למשה כוונה לתת לבנו לעבודה זרה. ועוד, כוונתו הייתה לעשות לו ברית מילה ברגע שהיה מחוץ לשליטת יתרו. ויותר מזה משה גם עשה את התנאי רק כדי שהוא יכול להתחתן עם ציפורה שהייתה אישה צדקת גדולה. אם כן, מדוע התנאי גורם שנכדו של משה נהפך לכומר, התנאי היה חסר ערך מההתחלה.

נראה מכאן שאנחנו לא מעריכים הכוח של דברינו.

לדיבור יש כוח מדהים להשפיע על חיינו או על חיי אחרים גם אם לא התכוונו למה שאמרנו.

בחיינו עלינו להיות זהירים ביותר איזה מילים יוצאים מהפה שלנו כי הן יכולות לגרום לשלכות לא מכוונות שלעולם לא היינו רוצים.

זכרון משה

ע"ש ולע"נ ר' משה לסרי זצ"ל

מרכז מסחרי רחוב שאולזון 51

RAV ROYALE SCHONBRUN

'פרשת יתרו פרק י"ח פסוק ג

ואת שני בניה אשר שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ נכריה

The Ba'al Haturim asks why by Moshe's first son does the Torah use the words כי אמר which means "that Moshe said," implying that Moshe wanted everyone to know when giving the reason for the name while by Moshe's second son it just gives the reason for the name? The Torah tells us that the reason Moshe called his son was to tell us that Moshe was a stranger in a strange land. The Ba'al Haturim explains the reason for the name is that Moshe wanted people to know why he did not circumcise Gershom right away but rather waited until he was almost back in Egypt. The reason for this was that when Yisro allowed Moshe to marry Tzipporah, he stipulated that the first-born son would be for avodah zara. The entire time that Moshe was still living in Midyan he could not circumcise his son because he was under the control of Yisro. This is why specifically by this son the Torah tells us that Moshe wanted everyone to know the reason for the delay in the circumcision. The Ba'al Haturim adds that because of the stipulation he made with Yisro his grandson would become the priest of the idol of Micha.

It seems from the Ba'al Haturim that the fact that Moshe's grandson became a priest for an idol was directly related to Moshe's stipulation with Yisro. However, this is difficult to understand as it also seems clear that Moshe never had any intention of giving his son to idol worship. Furthermore, his intention was to circumcise him as soon as he was out of Yisro's control. Moshe also only made the stipulation in order to marry Tzipporah who was an incredibly righteous person. If this is the case, why would the stipulation cause Moshe's grandson to become a priest? The stipulation was worthless from the beginning!

We learn from here that we underestimate the power of our words. Speech has an incredible power to impact our lives or the lives of others even if we did not mean what we said. We need to be extremely careful what words come out of our mouth because they can have unintended consequences that we never would have wanted if we don't watch what we say.

